

İZMİR
24.05.2022

Sayı : YMM.03.2022-44

Konu: VUK geç.32 ve mük.298/Ç maddelerindeki **değerleme hükümlerine** ilişkin **537 nolu VUK Tebliği** yayınlanmıştır.

Muhasebe Müdürlüğüne,

VUK kanunu 298. maddeye eklenen ve 1.1.2022 de yürürlüğe giren (Ç) maddesi ile enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının oluşmadığı dönemlerde, kapsama giren mükelleflerin, amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutabilmeleri, **(kalıcı madde, ihtiyari sürekli değerlendirme)**

213 sayılı Kanuna eklenen geçici 32 nci maddeyle de, mükerrer 298 inci maddesine eklenen (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme öncesinde, kapsama giren mükelleflerin, bilançolarına kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini önceki hesap döneminin sonu itibarıyla yeniden değerlemeye tabi tutabilmelerine imkân tanınmıştır. **(tek seferlik, geçici değerlendirme)**

14.5.2022 tarihli Resmi Gazetede Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 537) ile söz konusu değerlemeler hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

VUK GEÇİCİ 32. MADDESİNDEKİ DEĞERLEME:

VUK geçici 32. Madde, mük.298/Ç maddesine göre değerlendirme yapmadan bir defa yapılabilmektedir. Değerleme geçici 31. Maddesinde olduğu gibi iktisadi kıymet ve birikmiş amortismanlar Yİ-ÜFE ile değerlendirilmekte, net değer artışı üzerinden %2 vergi ödenmektedir.

Mük. 298/Ç kapsamında değerlemeye yapılan kıymet için sonradan geç. 32 madde kapsamında değerlemeye tabi tutulamaz.

Satış anında fona alınan tutarların birikmiş amortisman gibi dikkate alınmadığından iktisadi kıymetin satılması durumunda vergisel avantaj sağlanmaktadır.

Amortismanına tabi olmayan arsa, boş arazilerde geç. 32 madde kapsamında değerlendirilebilmektedir.

VUK mük. 298/Ç kapsamında ilk kez yapılacak yeniden değerlendirme öncesinde olmak kaydıyla; kapsama giren iktisadi kıymetler bakımından geçici 32 nci madde imkânından kısım kısım olarak, diğer bir ifade ile farklı zamanlarda farklı iktisadi kıymetler bakımından yararlanılabilir.

Mük. 298/Ç maddesine göre değerlendirme yapılmadığı sürece her zaman geçici 32. Maddeye göre değerlendirme yapılması mümkündür. Düzenleme 31.12.2021 ile sınırlı değildir.

VUK MÜK. 298/Ç MADDESİNDEKİ DEĞERLEME

Geç. 32. Maddeden farklı olarak sadece amortisman tabi iktisadi kıymetler değerlendirilmemektedir. (arsa, boş araziler değerlemeye tabi tutulamamaktadır.)

Değerleme katsayısı yeniden değerlendirme oranı ve bir yıllık artış dikkate alınmaktadır. Değerleme sonrası oluşan fon VUK geç. 32 maddenin aksine satış anında birikmiş amortisman olarak addolunmaktadır. Sermayeye ilave edilen değer artışları ATİK'in satılması halinde birikmiş amortisman olarak dikkate alınmayacak, K/Z ile ilişkilendirilmeyecektir.

Değerleme geçici vergilerde yapılmaya bile, yıllık KV beyannamesinde yapılabilir. Yada geçici vergilerde yapılmış olması, yıllık KV beyannamesinde yapılmasını gerektirmemektedir.

Yeni aktife alınanlar ilk yıl ve yıl sonunda aktifte yer almayan ATİK ler değerlemeye tabi tutulamaz.

Enflasyon düzeltmesi şartlarını oluşturduğu dönemlerde mük. 298/Ç maddesine göre değerlendirme yapılmaz.

Enflasyon düzeltmesi yapılması durumunda ATİK 298/Ç maddesine göre değerlendirilmiş ise, en son yapılan değer ve tarih dikkate alınacaktır. Aksi takdirde ilk alış tarihine gidilecek, eğer ilgili kıymet geç 31, 32 maddelerine göre değerlendirilmiş, mük. 298/Ç ye göre değerlendirilmemiş ise geçici maddelerle değerlendirilmiş tutar ve tarih dikkate alınacaktır.

VUK ne eklenen geçici 33. Maddesine göre 2021, 2022 yıllarında ve 2023 yılının geçici vergi dönemlerinde enf. Düzeltmesi şartları oluşsa bile enf. Düzeltme hükümlerinin uygulanmayacağı, sadece bu yıllarda 31.12.2023 tarihli mali tabloların enf. Düzeltmesine tabi tutulacaktır. (düzeltme öncesi mali karı etkilemeyecektir.)

Özellikle iktisap tarihi eski olan ATİK ler açısından geç. 32 maddeye göre değerlendirme yapılmadan 298/Ç maddesine göre değerlendirme yapılması durumunda, düşük değer enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağından, düzeltmenin etkisi az olacaktır. Oysa hiç değerlendirme yapılmayan kıymetlerde ilk alış tarihine gitmek mümkündür. (Eğer 2004 yılından önce ise 31.12.2004 tarihi dikkate alınarak değerlendirilecektir.)

Değerleme hükümleri, geçici 32. Maddedeki değerlendirme, kalıcı 298/Ç maddesindeki ihtiyari değerlendirme ve enf düzeltmesi gereği değerlendirme yapılma durumları olduğundan avantajlarına firma özelinde bakmakta fayda olacaktır.

Saygılarımızla.

Sun Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.